

Egyéb foglalkozású	0,3 %
Iskolai tanuló	6,7 %

Polgári iskolai végzettség szerint:

4-6 elemi végzett	20,6 %
7-8 elemi végzett	59,4 %
Érettségizett	16,1 %
Egyetemi, ill. főiskolai végzettségű	3,9 %

Katonai iskolai végzettség szerint:

Nem végzett semmiféle katonai iskolát	2,2 %
Szovjetunió különböző akadémiain, ill. a Zrínyi és Sztálin Akadémiát végezte el	5,7 %
Különböző továbbképző tanfolyamot végzett	21,7 %
2-3 éves fegyvernemi tiszti iskolát végzett	52,2 %
1-3 hónapos tanfolyamot végzett	18,0 %
a régi hadseregeben Ludovika Akadémiát végzett	0,2 %

Korcsoportok szerinti megoszlás:

20-25 éves	16,1 %
25-30 éves	51,6 %
30-35 éves	15,1 %
35-40 éves	9,2 %
40-45 éves	6,2 %
45-50 éves	1,5 %
50 éven felül	0,3 %

II.

ERKÖLCSI-POLITIKAI ÉS FEGLYELMI
HELYZET.

A Magyar Néphadsereg erkölcsi-politikai helyzetét az ellenforradalom utáni közvetlen időszakban nagyfokú eszmei-politikai zürzavar, a revisionizmus mély behatolása, a fegyelem felbomlása és a parancsnoki tekintély hiánya jellemezte. A revizionizmus fő vonala a "politikamentes hadsereg" jelzava alatt a pártvezetés és pártellenőrzés ellen irányult. Szízzel együtt nagyfokú nacionalizmusban és szovjetellenességben nyilvánult meg.

Ezért a hadsereg újjászervezésétől kezdve az egész kiképzési évben a politikai főfeladatok a következők voltak:

Ujjá kellett szervezni a politikai apparátust és a pártszervezeteket, helyre kellett állítani a párt vezetőszerepét, fől kellett számolni az eszmei zürzavart és elő kellett segíteni az egyszemélyi parancsnoki rendszer megszilárdítását és a fegyelem helyreállítását.

Ezeket a feladatokat a párt helyes politikájának alapján, lényegében sikeresen megoldani. Végrehajtásuk során a tiszti karból el lettek távolítva az ellenséges, ingatag és karrierista elemek. A "Tiszti Nyilatkozat" aláírása során, a "Felülvizsgáló Bizottságok" munkájának és a későbbi eljárások eredményeképpen 10.000 tisztet szereltünk le. A pártszervezetek, a politikai munkások és a legszilárdabb parancsnoki

- a -

beosztású kommunisták kezdeményezésével rövid idő alatt – döntő többségükben 1956. december végéig – ujjászerveződtek. Az "Irányelvek a Magyar Néphadsereg pártszervezetei és politikai szervei részére" c. párt-határozat megjelenése, megterektette a pártvezetés és pártirányítás helyreállításának alapvető feltételeit. Ez a munka kezdettől fogva éles ideológiai harcban ment végbe. A viharos gyűlésezések, az éles viták és a szervezett politikai oktatás és agitáció gyors helyreállításának eredményeképpen, a revizionizmust a legalapvetőbb politikai kérdésekben hamarosan sikerült visszaszoritani. Nagy szerepet játszott ebben a folyamatban a tisztikar tulnyomó többségének részvételle a karhatalomban és fegyveres harca az ellenforradalom ellen. A hadseregben 12.780 fő kapta meg a "Munkás-Paraszt Hatalomért" Emlékérmet.

A tisztikar politikai megszilárdulását elősegítette az illetményrendezés.

A rendes kiképzés megindulása után harc folyt az "Irányelvek" helyes értelmezéséért és érvényesítéséért, azok ellen a főleg revisionista eredeti törekvések ellen, amelyek a politikai szervek és pártszervezetek lebecsülésében, felvilágosító szervekké való degradálásukban, a politikai szervek és pártszervezetek szembéállításra irányuló tendenciákban, a marxista-leninista oktatással szembeni ellenállásban jutottak kifejezésre. Egyidejűleg harcolni kellett a parancsnoki kar kommunista munkastilusának, a pártpolitikai munka párt szerűségének, a pártszervezetek öntevékenységének fokozásáért, a szektás hibák ellen.

Ezzel párhuzamosan nagy munka folyt a tisztek

- 9 -

önbizalmának helyreállításáért, a hadsereg ellenforradalom idején betöltött szerepének tisztázásáért.

Az egész kiképzési évben harc folyt a tiszti-kar egyes köreiben jelentkező horthysta fegyelmezési módszerek ellen, az alárendeltekhez való helyes viszony kialakításáért.

A revisionizmus és a szektásság ellen az általános politikai kérdések vonalán eredményes harcot fejtettünk ki a nacionalizmus és a szovjetellenesség maradványainak felszámolása, az ellenforradalmi események jellegének és okainak megérttetése, az SZKP.ZK.kongresszusa és az MSZKP.országos értekezlete határozatainak egyöntetű értelmezése és végrehajtása érdekében. Az ideológiai munkának ez az oldala erősebb volt, mint a hadsereg belső kérdéseiben jelentkező revisionizmus és szektásság elleni harc.

A kiképzési év során kifejtett munka eredményeképpen jelenleg a Magyar Néphadsereg erkölcsi-politikai állapotát az alábbiak jellemzik:

Helyreállt a párt vezető és irányító szerepe a hadseregen és ma szilárdabb, mint az ellenforradalom megelőző időszakban volt. Erősödött a politikai szervek és pártszervezetek tekintélye és növekedett befolyásuk a csapatok életének minden területén. Fokozódott a pártszervezetek öntevékenysége és aktivitása is. Javult a parancsnokok, politikai munkások és pártszervezetek közötti pártzéri viszony. A hadsereg pártirányításának további megszilárdításához jó alapot nyújtanak az "Irányelvek"-ben végrehajtott módosítások, az MSZKP.Politikai Bizottságának a hadsereg

- 10 -

pártellenőrzéséről szóló határozata és az SZKP.Köz-ponti Bizottságának "A Szovjet Hadseregen és a Flottában végzett pártpolitikai munka megjavításáról" szóló határozatának tanulságai.

A tisztikar szilárdan a párt és a kormány mellett áll és egyetért a párt politikájával. Vonatkozik ez a megállapítás a legénységi állományuk többségére is, amelynek összetétele jelenleg bizonyos válogatás következtében jobb, mint az előző években volt. A Magyar Néphadsereg jelenleg képes a Népköztársaság többi fegyveres testületével együtt leverni a belső ellenforradalmi erők minden próbálkozását és a szövetséges hadseregek oldalán visszaverni az imperialisták esetleges támadását.

Megszilárdult az egyszemélyi parancsnoki rendszer és helyreállt a parancsnoki tekintély. Javult a parancsnokok kommunista munkastilusa. Bizonyos javulás van az alárendeltekhez való viszony terén is.

Ezek mellett az eredmények mellett továbbra is fennállnak a következő hiányosságok:

Néhányszámoltuk fel teljesen a pártszervezetek és politikai szervek jelentőségét lebecsülő nézeteket és a háttérbe szorításukra irányuló tendenciákat. A kiképzést elősegítő pártpolitikai munka még egészen kezdetleges állapotban van. A politikai apparátus egyes tagjai ma sem éreznek kellő felelősséget a pártszervezetek munkája iránt és azokkal való együttműködésük nem kielégítő. Sok politikai munkás tevékenységének eredményességét gátolja még az önbizalom hiánya is. A parancsnokok és a politikai munkások körében egyaránt gyakoriak a szektás módszerek maradványai.